

TOELICHTING

Algemeen

Artikel 33 van de Gemeentewet (hierna: wet) bepaalt dat de raad en elk van zijn leden recht hebben op ambtelijke bijstand (eerste lid) en dat de in de raad vertegenwoordigde groeperingen (de fracties) recht hebben op ondersteuning (tweede lid). Met betrekking tot de ambtelijke bijstand en de ondersteuning van fracties moet de raad een verordening vaststellen die ten aanzien van de ondersteuning regels over de besteding en de verantwoording bevat (derde lid). Met deze verordening wordt hieraan uitvoering gegeven.

De formulering van artikel 33 van de wet laat buiten twijfel dat individuele raadsleden, dus ook die behorend tot een minderheid in de raad, recht hebben op ambtelijke bijstand. Op deze verordening kan dus door alle raadsleden een beroep worden gedaan.

In deze verordening vervult de griffier een centrale rol. De hoofdverantwoordelijkheid van de griffier is de ondersteuning van de raad; de griffier is onder andere het eerste aanspreekpunt als het gaat om verzoeken om bijstand en een van de aanspreekpunten als het gaat om verzoeken om inzage in of afschrift van niet geheime schriftelijke stukken of ander materiaal. Een nadere omschrijving van en toelichting op de taken van de griffier is vastgelegd in de instructie van de griffier. De griffiemedewerkers vallen onder het gezag van de griffier. De medewerkers die niet formeel ondergebracht zijn bij de griffie handelen in ieder geval bij de uitvoering van de werkzaamheden overeenkomstig de aanwijzingen van de griffier.'

De griffier vervult, via de secretaris, ook de rol van schakel tussen de raadsleden en de reguliere organisatie. Dat de raad over een griffier met griffie beschikt die bijstand kan verlenen, betekent niet dat er geen behoefte is aan ambtelijke bijstand door de reguliere organisatie. De griffie is, in vergelijking met de reguliere organisatie, beperkt in omvang. Voor specialistische hulp op het gebied van het maken van amendementen, moties en regelingen zal in bepaalde gevallen een beroep op deze organisatie dan ook nodig zijn. Omdat de griffier geen zeggenschap heeft over de reguliere organisatie zal daarom de secretaris in

dergelijke gevallen de medewerker die de ambtelijke bijstand verleent moeten aanwijzen. Daarom zijn bepaalde aspecten van de rol van de gemeentesecretaris in deze verordening nader uitgewerkt. Dat is van belang om de rol van de secretaris op een juiste wijze vorm te geven nu er een splitsing heeft plaatsgevonden tussen griffie en reguliere ambtelijke organisatie.

Artikelsgewijs

In deze artikelsgewijze toelichting worden enkel die bepalingen die nadere toelichting behoeven behandeld.

Artikel 1. Definities

Bijstand in de vorm van ondersteuning bij het opstellen van voorstellen, amendementen en moties kan verleend worden door medewerkers die onder het gezag van de raad vallen (artikel 107e van de wet) of door de reguliere ambtelijke organisatie die onder het gezag van het college valt (artikel 160 van de wet). Hoewel medewerkers van de griffie wel degelijk personeel is, is de term 'ambtelijke bijstand' in deze verordening voorbehouden aan het verlenen van bijstand door medewerkers van de reguliere ambtelijke organisatie.

Artikel 2. Verzoek om informatie

Raadsleden die feitelijke informatie nodig hebben (hetzelfde geldt voor inzage in of afschrift van schriftelijke stukken of ander materiaal op grond van artikel 3) hoeven zich niet via de formele weg van artikel 169, tweede en volgende lid, van de wet tot het college te richten. In dit artikel is bepaald dat zij hun verzoek om *openbare* informatie, al dan niet via de griffier, aan de vakambtenaar kunnen richten.

Hun verzoek om *geheime* feitelijke informatie kunnen zij richten aan de gemeentesecretaris. Verzoeken die betrekking hebben op feitelijke informatie waarop door de raad geheimhouding is opgelegd worden aan de griffier gericht.

De vakambtenaar of gemeentesecretaris verstrekt de informatie zo spoedig mogelijk. Het is in lijn met de onderlinge taakverdeling dat de griffier het

aanspreekpunt en de aangewezen persoon is om de voortgang in het proces te bewaken.

Indien het college overweegt om een verzoek om informatie af te wijzen vanwege een grote inbreuk op de ambtelijke organisatie dan laat het college zich hierover adviseren door de gemeentesecretaris.

Artikel 3. Verzoek om inzage in of afschrift van schriftelijke stukken of ander materiaal

Raadsleden die inzage in of afschrift van schriftelijke stukken of ander materiaal nodig hebben hoeven zich niet via de formele weg van artikel 169, tweede en volgende lid, van de wet tot het college te richten. In dit artikel is bepaald dat zij hun verzoek om inzage in of afschrift van *openbare* schriftelijke stukken of ander materiaal dat gegevens bevat, al dan niet via de griffier, aan de vakambtenaar kunnen richten. Hun verzoek om inzage in *geheime* schriftelijke stukken of ander materiaal dat gegevens bevat kunnen zij richten aan de gemeentesecretaris. Verzoeken die betrekking hebben op schriftelijke stukken en ander materiaal dat gegevens bevat waarop door de raad geheimhouding is opgelegd worden aan de griffier gericht.

De vakambtenaar, griffier of de gemeentesecretaris verstrekt de informatie zo spoedig mogelijk. Het is in lijn met de onderlinge taakverdeling dat de griffier het aanspreekpunt en de aangewezen persoon is om de voortgang in het proces te bewaken.

Indien het college overweegt om een verzoek om inzag in of afschrift van schriftelijke stukken of ander materiaal dat gegevens bevat af te wijzen vanwege een grote inbreuk op de ambtelijke organisatie dan laat het college zich hierover adviseren door de gemeentesecretaris.

Artikel 4. Verzoek om ambtelijke bijstand

Verzoeken om bijstand moeten aan de griffier gericht worden. Als de griffier of de

griffiemedewerkers de verzochte ondersteuning niet kunnen leveren, verzoekt de griffier de secretaris om inzet van medewerkers van de reguliere ambtelijke organisatie. Het is aan het college om te beoordelen of een van de in het derde lid genoemde 'weigeringsgronden' voor het door medewerkers van de reguliere ambtelijke organisatie verlenen van ambtelijke bijstand zich voordoet. Indien het college overweegt om een verzoek om bijstand af te wijzen omdat een van de in dit artikel genoemde weigeringsgronden zich voordoet laat het college zich hierover adviseren door de gemeentesecretaris.

Bij een conflict over het al dan niet verlenen van ambtelijke bijstand kan de burgemeester, als voorzitter van de raad en het college, worden verzocht hierover overleg te voeren met de secretaris, de griffier en indien nodig ook het betrokken raadslid.

Artikel 5. Geschil over verleende ambtelijke bijstand

Net als bij de weigering om ambtelijke bijstand door medewerkers vanuit de reguliere ambtelijke organisatie te verlenen, kan de burgemeester ook een rol vervullen als een raadslid niet tevreden is over de door een medewerker van de reguliere ambtelijke organisatie verleende ambtelijke bijstand. Als er een conflictsituatie ontstaat of dreigt te ontstaan zal de burgemeester ook hier een bemiddelende rol kunnen spelen. De positie van de burgemeester maakt hem bij uitstek geschikt voor deze taak als bruggenbouwer.

Artikel 6. Verstrekking informatie over verzoeken om ambtelijke bijstand

Dit artikel voorkomt dat de medewerker die ambtelijke bijstand verleent in een spagaat tussen raad en college terecht komt. Als een raadslid om ambtelijke bijstand verzoekt, moet hij ervan uit kunnen gaan dat de medewerker bij het verrichten van die werkzaamheden onafhankelijk opereert van het college. Om te verzekeren dat een medewerker niet door collegeleden onder druk wordt gezet om toch inlichtingen te verschaffen over het verzoek van een raadslid, is bepaald dat collegeleden zich voor informatie direct tot het betrokken raadslid wenden en niet tot de behandelend medewerker. Dit biedt bovendien een extra waarborg voor de onafhankelijke behandeling van een verzoek om ambtelijke bijstand. De medewerker die ambtelijke bijstand verleent blijft echter wel onderdeel van de reguliere ambtelijke organisatie. Het verlenen van ambtelijke bijstand hoort tot de normale uitoefening van zijn taak. Als hij dit gedeelte van zijn taak niet goed

uitoefent, behoudt het college dus de mogelijkheid om de medewerker hierop aan te spreken.

Artikel 7. Recht op financiële bijdrage

Fractieondersteuning vindt zijn vorm in een financiële ondersteuning. De hoogte van het totale budget voor fractieondersteuning wordt door de raad in de gemeentebegroting opgenomen. De fractieondersteuning bestaat uit een vast bedrag voor elke fractie en een vast bedrag voor elke raadszetel. Het vaste bedrag per fractie garandeert dat elke fractie de kans krijgt zich op een gelijkwaardig basisniveau te laten ondersteunen. Het vaste bedrag per raadszetel maakt dat ieder fractielid op gelijkwaardig niveau ondersteund kan worden.

De bijdragen worden beheerd door de griffie en achteraf betaald. .

Artikel 8. Besteding financiële bijdrage

De financiële bijdrage dient besteed wordt aan ondersteuning van inhoudelijke aard om de volksvertegenwoordigende, kaderstellende of controlerende rol van de fractie te versterken. Daarnaast is in het tweede lid een aantal doelen genoemd waarvoor de financiële bijdrage voor fractieondersteuning in ieder geval niet gebruikt mag worden.

Het is uiteraard niet de bedoeling dat raadsleden hun eigen vergoeding voor het raadswerk aanvullen met de financiële bijdrage voor fractieondersteuning en dat ook contributies aan politieke partijen of met politieke partijen gelieerde organisaties via de fractieondersteuning kunnen worden gefinancierd. Een lidmaatschap van een dergelijk orgaan is immers een individuele aangelegenheid van een raadslid en niet van de betreffende gemeenteraadsfractie. Bij (andere) uitgaven die op grond van enige andere wettelijke regeling in aanmerking komen voor vergoeding van overheidswege kan onder andere gedacht worden aan reis- en verblijfkosten, kosten voor een buitenlandse excursie of reis, kosten voor scholing, kosten voor een computer en internetverbinding en de contributie van bepaalde beroepsverenigingen. Deze komen voor vergoeding in aanmerking op grond van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, dat zijn grondslag vindt in de artikelen 95 en 96 van de wet. In het bijzonder wordt benadrukt dat het dus ook niet is toegestaan om met de financiële bijdrage voor fractieondersteuning verkiezingscampagnes te financieren.

Artikel 9. Gevolgen splitsen en einde bestaan fractie

Het kan gebeuren dat de bijdrage aangepast moet worden aan veranderde verhoudingen in de raad tijdens de raadsperiode. Bij de splitsing van een fractie zal (het restant van) de bijdrage voor de oorspronkelijke fractie verdeeld worden over de betrokken fracties naar evenredigheid van het aantal bij de splitsing betrokken leden.

Artikel 10. Verantwoording, controle en vaststelling financiële bijdrage

De raad legt verantwoording over de besteding van het budget fractieondersteuning af door middel van de jaarrekening. Na controle van de jaarrekening waarmee de besteding van de financiële bijdrage wordt verantwoord, stelt de raad de hoogte van de financiële bijdrage ten behoeve van het functioneren van de betreffende fractie vast. Daarmee ontstaat een onvoorwaardelijke aanspraak op het vastgestelde bedrag.